

Id-Direttur u Kompositur Antonio Nani, 1842-1929

Antonio Nani, iben Dottor Paolo u Maddalena xebba Cuschieri, twieled fis-7 ta' Ottubru, 1842. Il-bust tiegħu ġie poġġut fil-faċċata l-ġdida tal-kazin.

Anton, kif kien komunement magħruf fost ħbiebu, studja l-mużika ma' missieru, kif ukoll mas-surmast magħruf Agostinjan, Patri Ġużepp Spiteri Fremond. Fis-sena 1867, talaq lejn Napli fejn sata' jkompli jiżviluppa t-tagħlim tiegħu fil-qasam mužikali.

Fis-sena 1870, meta kien għandu jgħix f'din il-Belt, Antonikkompona l-ewwel xogħol mužikali tiegħu "Zorilla", opra lirika fi tlett atti, fuq librett ta' Almerindo Spadetta. Din l-opra ġiet preżentata għal-ewwel darba f'Napli stess fis-sena 1872. Fit-18 ta' Jannar, 1874, din l-opra komika intweriet għall-ewwel darba f'Malta fit-Teatru Manoel.

Fis-sena 1877, Anton reġa lura f'Malta wara għaxar snin ta' attivitā kontinwa f' Napli.

It-tieni opra ta' Anton "I Cavalieri di Malta" hija drama lirika bi prologu u tlett atti, fuq librett ta' Enrico Golisciani. Din saret għall-ewwel darba fit-Teatru Rjal taħt id-direzzjoni ta' Anton Nani nniflu, nhar il-Ġimgħa, 16 ta' Jannar, 1880. Attwalment din kienet l-ewwel opra ta' kompozitur Malti li qatt ġiet ippreżentata fit-Teatru Rjal. Din ir-rappresentazzjoni kienet għal Anton Nani success tabilhaqq grandjuż kemm mill-punto di vista mužikali kif ukoll għall-esekuzzjoni tassew stupenda minn-naħha tal-kuntanti li ħadu sehem.

"Agnese Viskonti" huwa l-isem tat-tielet opra li kiteb Anton Nani. Din l-opra f'erba' atti u fuq librett ta' Enrico Golisciani, marret in xena għall-ewwel darba fit-13 ta' jannar, 1889. L-isem originali ta' din l-opra kien "Agnese Gonzaga" izda wara xi oġgezzjonijiet minn-naħha ta' l-Awtoritajiet Ekklesjastici minħabba l-kunjom Gonzaga, l-isem ta' opra ġie mibdul f'dak ta' "Agnese Viskonti". Infatti, meta s-sinfonija ta' din l-opra kienet ġiet preżentata f'Napli, kienet għadha bl-isem originali tagħha.

Kif kien mistenni, din l-opra qanqlet entuż-jażmu kbir fost dawk kollha preżenti, tant li bejn ix-xhur ta' Frar u Marzu tas-sena 1901, ġiet esegwita għal erba' darbiet.

Minbarra dawn it-tlett opri liriċi, Anton kiteb diversi xogħolijiet oħrajin ta' natura profana, bħalma huma sinfoniji, kanzunetti, notturni, polkas, mażurki u valzi li bosta minnhom ġew stampati.

Bħal missieru Dottor Paolo, Anton ġie maħtur "Maestro di Cappella" f'diversi knejjes bħalma huma l-Parroċċa Kolleġġjata ta' San Pawl Nawfragu u s-Santwarju Bażilka tal-Karmnu, it-tnejn tal-Belt, u l-knejjes parrokkjali ta' Hal Balzan, iz-Żejtun, Hal Tarxien u s-Siggiewi.

Fost il-mužika sagra ta' Anton, insibu diversi quddies, vespri, antifoni u innijiet. Bara minn dawn, Anton Nani Kiteb diversi xogħolijiet ta' natura sagra skond il-"Motu Proprio" tal-Papa Piju X tas-sena 1903, li kkundanna l-mužika sagra ta' stil tejatrali, u minflok, għamel enfasi fuq l-importanza tradizzjonali tal-kant klassiku polifoniku ta' zmien Palestrina.

L-ikbar xogħol sagru magħruf tas-surmast Anton Nani huma bla dubju ta' xejn il-"Missa pro Defunctis", komunemet magħrufa bħala r-"Requiem", li ġġib id-data tat-18ta' Frar, 1879. Din ġiet esegwita għall-ewwel darba fil-anniversarju tal-mewt ta' ommu fl-10 ta' Marzu, 1879 fil-Knisja Parrokkjali u Kolleġġjata ta' San Pawl Nawfragu tal-Belt. Din ir-"Requiem" li tikkonsisti fisbatax-il taqsima, hija miktuba għal orkestra, kor ta' erba' vuċiġiet, żewġ bariton solisti, u żewġ baxxi solisti. Din il-quddiesa ġiet ippremjata b'medalja tad-deheb fil-Wirja Universali li saret f'Londra fis-sena 1886.

Anton Nani kien ukoll impresarju tat-Teatru Rjal għal erba' stagħni wara xulxin mis-sena 1885 sas-sena 1889. Minbarra dan ix-xogħol, huwa kienet ukoll impenjat bħala Direttur ta' l-Orkestra. Infatti, huwa ddieriega diversi kunċerti kemm fit-Teatru Manoel kif ukoll fit-Teatru Rjal.

Fis-sena 1923, Anton Nani ġie maħtur President Onorarju tal-"Camera degli Autori e Compositori di Musica Maltesi", soċjetà pjuttost ta' xeħta patrijottika li kellha bħala skop principali li tgħin u tinkora għixx i-l-ġuġi kieni minn-nu. Ix-ġuġi kieni minn-nu kif ukoll biex ittejjeb il-professionalità mužikali tal-membri tagħha.

Meta kellu wieħed u sittin sena, Anton Nani żżewweġ lil Carmela xebba Mifsud, liema żwieġ seħħi fit-2 ta' Lulju, 1904. Minn dan iż-żwieġ, twieldu żewġ ulied. Kellu jkun Paul li jkompli t-tradizzjoni mužikali tal-familja Nani li dwar ħajtu nithaddtu iktar 'il quddiem.

Is-surmast Anton Nani miet fil-25 ta' Frar, 1929 fl-etià ta' sitta u tmenin sena.